

PERGAILĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DÉPUTATU TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1952 m.

balandžio mėn.

16

TREČIADIENIS

Nr.31(703)

Kaina 15 kap.

Numeryje:

1. Garbingai įvykdykime prisūimtus įsipareigojimus—1 pusl.
2. Komunizmo statybose —2 pusl.
3. B. GALANOVAS. Kolūkinio gyvenimo šviesa—2 pusl.
4. V. PAVLOVAS. Kaip panaudoti mineralines trąšas —3 pusl.
5. A. SKIRKA. Užlikrinti teisingą pavasario lauko darbų organizavimą kolūkiuose —4 pusl.
6. R. STRELNIKOVAS. Tarptautinė apžvalga—4 pusl.

Išvykimo į laukus išvakarėse

Kolūkių laukuose jau prasideda laukų darbai. Eilė kolūkių atlieka žiemkenčių pildomą tręšimą, o taip pat daugiametį žolių sėjų. Praeis pora dienų, ir kolūkiuose placiai išsvystys pavasario laukų darbai, kurių pradžiai reikia gerai pasiruošti.

Daugelis kolūkių, kaip Stalino vardo, Puškino vardo, „Pamiat Lenina“, „Počiotnyj trud“ ir kiti, pilnai pasiruošę pavasario sėjai. Tačiau eilėje kolūkių pasiruošiant pavasario sėjai dar yra rimtų trūkumų. Kai kurie kolūkių neskipti reikiama dėmesio sėklų paruošimui sėjai. Pavyzdžiu, Ždanovo vardo kolūkyje dar nepilnai supilti sėklų fondai, o eilėje kolūkių dar neužbaigtas sėklų valymas arba sėklas blogai išvalytos. „Aušros“ kolūkyje sėkliniuose kviečiuose yra daug vikių. Ypatingai blogai valomi linų sėmenys.

Zarasų mašinų-traktorių stotis netekėta kolūkiams reikalingos pagalbos valant sėklas, o turinės valymo mašinos—linų trijeris ir kitos—stovė MTS sodyboje, nors jos reikalingos kolūkiams. Tokia MTS direkcijos darbo praktika yra antivalstybinė ir daro daug žalos kolūklui gamybai.

Eilėje kolūkių, kaip Kutuzovo vardo, Lysenkos vardo, nekaupiamos viešinės ir nepargabenamos mineralinės trąšos. Neorganizuotas durpių mėšlo išvežimas į laukus,

Kai kuriuose kolūkiuose neužbaigtas žemės ūkio inventoriaus remontas, ypač lėtai vyksta transporto priemonių—vežimų, pakinktų remontas. „Spalio“ ir „Ažuolo“ kolūkiuose blogai prižiūrimi arkliai.

Pagrindinių vaidmenų kolūkinėje gamyboje vaidina laukininkystės brigados, tačiau jų komplektavimas eilėje kolūkių dar neužbaigtas, darbo ir traukiamoji jėga, inventorius nepaskirstytai brigadoms. Daugelyje kolūkių dar nesudaryti gamybiniai ir darbo planai, o kai kuriuose kolūkiuose sudarytieji planai dar nepateiktai brigadoms ir kolūkiečiams.

Šiai metais kolūkiams statomi dideli uždaviniai keliant visų žemės ūkio kultūrų derlingumą. Šių uždaviniių įvykdymas daug priklauso nuo pasiruošimo pavasario sėjai ir jos atlikimo. Todėl likusioms iki pavasario laukų darbų dienomis kiekvienam rajono kolūkyje reikia stropai patikrinti pasiruošimą sėjai ir vienus išskeltus trūkumus nedelsiant pašalinti.

LTSR Ministrų Taryba ir LKP(b) CK savo nutarime „Dėl pasiruošimo pavasario sėjai ir jos atlikimo 1952 m. Lietuvos TSR kolūkiuose, MTS ir tarybiniuose ūkio“ nurodė didingą kovos už aukštą derlių programą. Visų kolūkiečių pareiga kovoti už tai, kad ši programa būtų garbingai įvykdyta.

Tinkamai sutiksime Gegužės Pirmajai

Zarasų lentpiuvė balandžio 14 diena—16 dienų pirmą laiko—įvykdė keturių mėnesių gamybos planą. Dabar lentpiuvės kolektivas toliau tinka darbą, gaminamas viršplaninė produkcija.

Pievėjas V. Meduneckas kasdien įvykdo po pusantros pamaininės normos. Vežėjų brigada (brigadininkas V. Mokiejevas) nepertraukiamai gabena rastus prie mašinos ir laiku paima supiautus. Senas darbininkas mašinistas A. Petkevičius rūpestingai

tvarko visų įmonės mechanizmų darbo ritmą.

Viso kolektivo organizuoto darbo dėka gamykla laiku atliko užsakymus kolūkinėms statyboms. Daugiau kaip 90 proc. produkcijos yra pirmos rūšies. Nuolat mažinamas atlieku procentas. Per pirmą ketvirtį sušaupytų medžiagų ir degalų už 1200 rublių. Lentpiuvės kolektivas sutiks darbo žmonių šventę—Gegužės Pirmajai su puikiais rodikliais.

V. Mackevičienė

Saviveiklos koncertai Gegužės Pirmosios garbei

PANEVĖŽYS, IV. 14 d. (ELTA). Miesto meninės saviveiklos kolektivai rengia tarptautinei Gegužės Pirmosios šventei naują koncertinę programą. Mėsos kombinato dramos ratelis šventės dienomis parodys J. Marcinke-

vičiaus pjesę „Šilgalių šeima“. Kultūros namų mišrusis choras repetuoja Švedo dainą „Stalinas pasakė, bus taika“, Tamoliūno dainą „Už taiką“, Juzeliūno—„Plieniniai žmonės“ ir kitas, o taip pat eilė lietuvių liaudies dainas.

Garbingai įvykdykime prisūimtus įsipareigojimus

Organizuotai sutinkame pavasario sėjų

Mūsų laukininkystės brigada šiai metais gerai pasirodė pavasario sėjai. Dar kovo mėnesį baigėme inventoriaus remontą, išvalėme visas sėklas, pargabename mineralines trąšas ir išvezėme į laukus daug natūralinių trąšų.

Nesenai įvykusiai brigados susirinkime apsvarstėme savo galimumus aukštam derliui išauginti. Kolūkiečiai įsipareigojo pavasario sėjų atliski per 6–8 darbo dienas, prisilaikant visų agrotechnikos reikalavimų.

Šioms priemonėms įgyvendinti mes sudarėme pavasario darbų planą. Smulkiai numatėme visus darbus, jų atlikimo terminus, kiek kur bus panaudojama darbo ir traukiamosios jėgos ir kiek kokiam darbui atliski reikės inventorius.

Nesenai perorganizavome ir sustiprinome brigadą. Po perorganizavimo mano brigada yra stambesnė ir pajėgesnė. Dabar brigadai prisikirta traukiamoji jėga ir inventorius. Taip pat brigados nariai supažindinti su išdirbio normomis ir darbo vieta laukuose.

Sudarėme darbo dienos

tai pavasarinis arimas, nes iš rudens liko nesuarta daugiau kaip 100 ha. Todėl vos tik dirvoms pradžiuvas, pradėsime atrankinį arimą. I šių darbų mobilizuosime didesnę darbo ir traukiamosios jėgos dalį. Iš pradžių dirbs po 12 plūgų su arkliais ir 12 žmonių. Be to, brigadoje dirbs

tarpiui. Darbas prasidės 7 valandą; nuo 13 iki 15 valandos pietų pertrauka, 21 valandą darbo pabaiga. Kad darbo metu nebūtų sutrudytas brangus laikas, arkliams pašarą gabensime į lauką ir juos šers išskirti šerikai.

Didžiausią dėmesį kreipsime sėjos metu į platų agro priemonių taikymą. Kovosime už kokybišką žemės išdirbimą, teisingą trąšų panaudojimą ir normalų sėklų įsėjimą į dirvas bei jų užakėjimą. Jau iš anksto parinkome visoms kultūroms atitinkamas dirvas ir trąšas.

Nesenai įvykusiai brigados narių susirinkime apsvarstėme rajono žemės ūkio pirmų pasitarimo dalyvių kreipimasi ir priėmė įsipareigojimą išauginti grūdinį kultūrų derlių ne mažesni kaip po 14 centnerių iš hektaro.

Dėdami visas pastangas organizuotam pavasario sėjos atlikimui, mes kartu kovojame už aukštą šių metų derlių.

I. Miškinis

„Pažangos“ kolūkio II brigados brigadininkas

Trėšiami žiemkenčiai

Papildomas žiemkenčių tręšimas pradėtas Smalvų apylinkės „Molodaja Gvardija“ kolūkyje. Darbų pirmoji pradėjo III laukininkystės brigada, vadovaujama brigadininko B. Pupelio. Per vieną dieną patrėsta daugiau kaip 30 ha žiemkenčių. Pradėta taip pat daugiametį žolių sėja.

J. Baniauskas

„Pamiat Lenina“ kolūkyje prasidėjo pavasario laukų darbai: papildomai tręšiami žiemkenčių pasėliai, sėjamos daugiametės žolės.

Jau pirmąją darbo dieną I brigada (brigadininkas A. Dubauskas) patrėše 10 ha žiemkenčių. 8 ha žiemkenčių patrėše III brigada (brigadininkas Korotkinas).

Brigados jau pasėjo po 3 ha daugiametį žolių.

K. Balsys

Traktoriai išvyko į kolūkių laukus

Viena paskui kitą šiominis dienomis išvyksta traktorinės brigados iš Zarasų MTS parako. Jos išvyksta į kolūkių laukus, kad padėti kolūkiečiams išauginti aukštą derlius.

Prieš išvažiuodami į laukus mechanizatoriai priėmė socialinius įsipareigojimus išauginti jų aptarnaujamuose kolūkiuose ne mažiau kaip

po 15–17 centnerių grūdinį kultūrų iš hektaro. Tvirtai pasiryžę garbingai įvykdyti ši įsipareigojimą traktorininkai išvyko į kolūkius.

Šiais metais rajono kolūkiuose dirbs 13 traktorių brigadų. Traktorių darbų apimtis, palyginti su praėjusiais metais, padidės 26 proc.

S. Bakšys

Sėja daugiametės žolės

Vos tik nutirpus sniegui „Bolševiko“ kolūkyje prasidėjo daugiametė žolių sėja. Brigadininkų Capilovo ir Antanausko vadovaujamos brigados apsėjo dobilais ir

motiejukais 10 ha dirvos. Abi brigados pasės 20 ha daugiametė žolių. Daugiametė žolių sėja vyksta ir kitose kolūkio laukininkystės brigadose.

Sparčiai vyksta daugiametė žolių sėja Petro Cvirkos vardo kolūkyje. Per vieną dieną kolūkyje daugiametės žolėmis apsėta 10 ha. Dau-

giamečių žolių sėja sparčiai vyksta toliau. Per artimiausias 2 dienas jų sėja bus užbaigta.

J. Juodkė

*Partinio ir
komjaunimo
švietimo tinkle*

Balandžio 8 d. ratelyje J. V. Stalino biografijai nagrinėti prie Lysenkos vardo kolūkio įvyko baigiamasis užsiemimas.

Užsiemimas parodė, kad klausytojai gerai išisavino išsituotą programą. Geriausiu rezultačiu pasiekė klausytojai drg. drg. B. Klimauskas—trečios brigados kolūkietis, klubo-skaityklos vedėja J. Kukalytė, kolūkio pirminkas J. Juškėnas, kolūkiečiai V. Šeduikis, O. Šileikytė ir kiti.

Klausytojai pageidavo sekancinius mokslo metais partinio švietimo tinkle studijuoti VKP(b) istorijos trumpajį kursą.

F. Diomkinas

Balandžio 14 d. LLKJS Zarasų rajono komitete įvyko seminaras pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriams ir propagandistams.

Seminaro dalyviai išklausė pranešimą apie tarptautinę padėtį, pasidalino darbo patyrimu. Jie taip pat buvo paistruktuoti apie užbaigiamų užsiemimų atlikimą ratlouose.

Taika nugalės karą

Balandžio 13 d. Zarasų pirmoje vidurinėje mokykloje įvyko mokytojų pirmiņės komjaunimo organizacijos atdaras susirinkimas tema: "Taika nugalės karą".

Pranešimą padarė mokyklos direktorius drg. Volkovas. Jis plačiai nušvietė Tarybų šalies ir liaudies demokratijos šalių laimėjimus tai-kingame darbe.

Rūščiai smerkė amerikinius agresorius savo pasiskymuose mokytojai Graužys, Petronienė, Kazlauskienė ir šios mokyklos moksleiviai.

S. Putinaitis

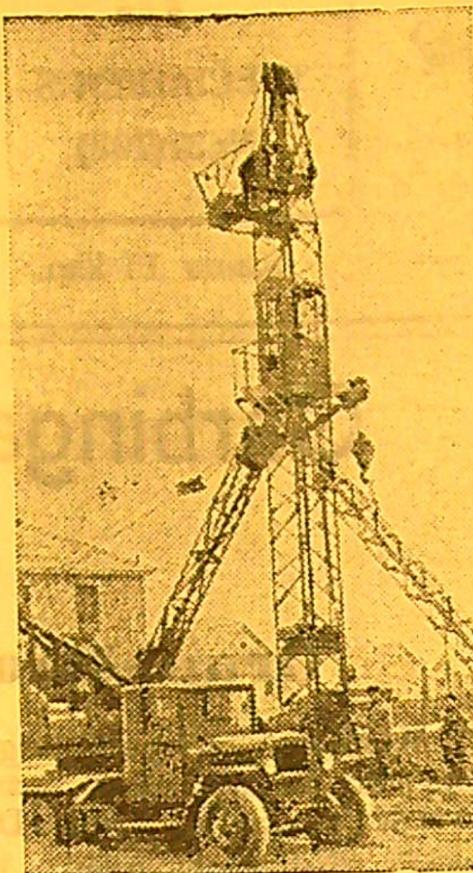
KOMUNIZMO STATYBOSE

Jaunas Tachia— Tašo miestas

Dar nėra metų, kai Tachia-Taše buvo pradėti statyti pirmieji pastatai. Dabar jų šimtai. Kiekvienu dieną šiuose namuose apsigyvena nauji žmonės, atvykę iš visų šalies kraštų. Šiomis dienomis pradėta naudoti valgykla—restoranas, pirtis, kepykla. Gegužės Pirmosios šventei Tachia-Tašo gyventojai dar gaus ne mažiau kaip 1600 kvadratinių metrų gyvenamojo ploto.

Balandžio 3 dieną buvo pasodinti pirmieji būsimosios "Komjaunimo giraitės"—žaliojo masyvo, kurį išpareigojo pasodinti Tachia-Tašo komjaunuolai, — medžiai. "Komjaunimo giraitė" — tik pradžia apželdinimo darbų, kurie vystomi čia płačiu mastu.

Pirmą savo pavasarį tachia-tašiečiai pažymi pasiruošimo didžiųjų darbų Kara—Kumuose sustiprinimui, ryžtingu puolimu prieš dykumą.

Ukrainos TSR. Kachovkos hidroelektrinės statybų ne-nutrūkstamai teikiama nauja tėvyninė technika. Neseniai atgabenti 9 bokštinių kranai.

Nuotraukoje: bokštinių kranų montavimas.

M. Melniko nuotrauka
(TASS).

Pavasario potvynis— Volgos-Dono tarpupyje

Volgos-Dono tarpupyje prasidėjo šiltos saulėtos dienos. Sniegas sparčiai tirpsta, ir vanduo pasuko į vandens saugyklos. Sulaikytas Karlovkas, Bereslavsko ir Varvarovkos užtvankų vanduo sudarė didelius vandens rezervuarus. Bereslavsko vandens saugykloje potvynio dėka susitelkė daugiau kaip 8 milijonai kubinių metrų vandens. Apie 20 milijonų kubinių metrų vandens atnešė potvynis į Varvarovkos vandens saugykla.

Sidabriniais ežerų paviršiais prisiengia Volgos pakopos. Cia statybininkai sumanai paleido vandenį specialiai kanalais, apeidami dar nebaigtus objektus. Potvynis nugalėtas. Vanduo sulaikytas vandens saugyklose ir parengtuose kanalo baruose.

(TASS—ELTA).

*Akto amžinam
naudojimuisi žeme
iteikimas*

Skaitlingas buvo Julijos Žemaitės vardo kolūkyje susirinkimas, skirtas Valstybinių akto amžinam naudojimuisi žeme įteikimui kolūkiui.

Valstybinį aktą įteikė rajono Darbo žmonių deputatus vykdomojo komiteto pirmmininkas drg. Kudoba.

Savo pasiskymuose kolūkiečiai pažymėjo, kad tik kolūkių santvarokos pergalės dėka nebėra ežių, kurios buvo daugelio valstiečių skurdo priežastis.

— Visomis jégomis stengimės stiprinti savo kolūkį, — kalba brigadiņinkas drg. Kisieliovas, — savo darbu mes piseksime tolesnio kolūkio susiųprėjimo, turtingesnio kolūkiečių gyvenimo.

Kolūkiečiai išreiškė karštą padėką Tarybų valdžiai už nuolatinę paramą, kuri teikama kolūkiui. Jie pasižadėjo dėti visas jėgas kovojuant dėl tolesnio kolūkio stiprinimo ir visų ūkio šakų išvystymo.

V. Pakrantis

Mechanizuojamos kolūkio gyvulininkystės fermos

"Tarybinio artojo" kolūkyje pilnai sukompaktuotos visos gyvulininkystės fermos. Siekiant pakelti gyvulių produktuvumą ir palengvinti kolūkiečių darbą, kolūkis didelį dėmesį skiria gyvulininkystės patalpų įrengimui. Pradėtas stambių raguočių ir kiaulų fermos mechanizavimas. Jau atgabenti įrengimai automatinėms girdykloms, bulvių ir šakniavaisių plovimo mašinos, siurblys ir kt.

Artimiausiu laiku su specialistų pagalba šie įrengimai bus sumontuoti.

S. Juškėnas

KRITIKA IR BIBLIOGRAFIJA

Kolūkinio gyvenimo šviesa

Jauno estų rašytojo Hanso Leberechto apysaka „Šviesa Koordėje“ aiškia menine forma atspindi puikius procesus, kurie charakterizuoją Tarybų Estijos valstiečių pasukimą į kolektivinio gyvenimo kelią.

Apsakos „Šviesa Koordėje“ dėdvyris Paulius Runge, nesenai buvęs Tarybinės Armijos karys, pasibaigus Didžiajam Tėvynės karui, grįžta į gimtaji kaimą Koordė. Neturtingas valstietis Paulius Runge senoje buržuazinėje Estijoje nedaug ką prigyveno. Visą savo gyvenimą jis dirbo svetimą žemę, išdirbdamas buožių — „pilkų baronų“ laukus. Ir nors vienas Pauliaus Rungės turtas telpa viename kareiviškame maišelyje, jis tvirtai žino, kad jaunoje tarybinėje Estijos respublikoje gyvenimas susiklos kitaip. Valstybė Pauliui duoda žemės, Buvęs ku-

mėtys tampa vienkiemio, karvių ir arklių šeimininku. Kartu su jauna žmona Aino jis pradeda naują gyvenimą.

Iš pradžių Pauliui ir Aino atrodo, kad jie sugebės savo laimę savistoviai sukurti; svarbiausia—tik dirbk, negailėdamas jėgų. Tačiau palapsniu Paulių apvaldo abejonė: ar jis eina teisingu keliu?

Štai jis, apžvelgdamas erdvius laukus, visų pirmą galvoja apie tai, kaip siauros individualinio ūkio galimybės. Tokiuose laukuose arkliui „leistam į vagą, tik tai eiti ir eiti, atverčiant drėgnos pavasario žemės sluoksnius iki horizonto, bet vietoje to mužikai vykdo amžinai tą patį uždarą judėjimą—nuo ribos iki ribos. Nesuspėja arkliai išibėgti, o jau priėj į tam tikros ne-nugalimos ribos, turi pasi-

suktis. Ne laukas, o skutų paklodė“.

Susidurimas su buožėmis Kooro ir Kiandu taip pat priverčia Paulių prieiti išvadā, kad pavieniui, be kolektivo pagalbos negalima susurti naujo gyvenimo. Valsčiaus partinis organizatorius Muuli padeda Pauliui surasti atsakymą į šiuos jaudinančius klausimus.

Kaimo komunisto Muuli vaizdas—didelis jauno estų rašytojo pasiekimas. Muuli—talentingas organizatorius ir masiu auklėtojas, vienas iš daugelio šaunių didžiosios bolševikų partijos atstovų, kurie atlieka jaunosiose Baltijos respublikose didžiulį auklėjamajį darbą, padėdami valstiečiams ryžtingai pasukti į kolektivinio darbo keliai. Kaip tik su Muuli pagalba Koordės kaimo valstiečiai, susijungę į kolūkį, pradeda

pirmą drąsų kolektivinį darbą—Gyvačių pelkių nusausinimą.

Aprašymas šio epizodo, užbaigiančio Leberechto apysaką, igyja didelę prasmę. Pelkés visada buvo rykštė Estijos žemės ūkiui. Buržuaziniai valdovai nesirūpino ariamos žemės ūkio kickio padidinimui. Mégino valstiečiai kovoti su pélkémis pavieniul. Apsakoje aprašytas neturtingas valstietis Prijdu Murumets, kuris su dideliu vartu nusausino žemės sklypelį. Bet ar jis buvo pajęgus kovoti su Gyvačių pelkémis?

Iškastus griovius vėl apsémė, pelkių žolės nustelbė sunykusias avižas. Dabar Gyvačių pelkių nusausinime dirbtame ne tik Koordės valstiečiai. Iš kaimyninio miesto atvažiuoja darbininkai, kad padėtų kolūkiečiams susurti naują gyvenimą, parversti pelkes derlingais laukais, pasėti ten javus.

Gyvačių pelkių vietoje pakyla laužų liepsna, sudeginanti pelkių augalus, strukdančius suartti lauką. Šią

linksmą liepsnų matu žmonės kaimyniniuose kaimuose ir žiūrėdami į jos pašvaistę, valstiečiai su džiaugsmu sako vienas kitam:

— Tai Koordėje dega laukai... Kolūkiečiai paverčia pelkes laukais.

Savo apysakoje Hansas Leberechitas parodė ne tik Paulio Rungės, bet ir daugelio jo kaimynų likimą. Partija, Tarybų valdžia sudarė jiems laisvo, pasiturinčio gyvenimo sąlygas, ir mes matome, kaip puikiai atsiskleidžia geriausios jų dviosios savybės, kaip jie tampa sąmoningais naujo, laimingo gyvenimo stolytojais. Iškilusius prieš juos klausimus jie pradeda spręsti bendralvalstybišku požiūriu.

Apsaka „Šviesa Koordėje“, kurią Hansas Leberechitas paraše rusiškai, pasižymi ryškia, vaizdinga kalba. Si talentingu knyga teisingai atvaizduoja pokarinį Estijos kaimo gyvenimą, darbo valstiečių posūkį į kolūkinį kelią.

B. Galanovas

Konsultacija kolūkiečiams

Kaip panaudoti mineralines trąšas

Kartu su teisingu žemės iđirbimu, sėklų kokybės pagerinimu, gera augalų prižiūra didelę įtaką derlingumo pakėlimui turi trąšos.

Socialistinis žemės ūkis atvėrė plačias galimybes nepaliuojamam žemės ūkio kultūrų derlingumo pakėlimui. Kas reikalinga aukštam derliui gauti? Iš tų klausimą atsakotarybinis agrobiologinis mokslas: „Jeigu augalai aprūpinti visomis gyvenimo sąlygomis, tai jų derlius nėko nacapribotas“. Apie tai liudija socialistinio žemės ūkio pirmynų rekordiniai derliai. Yra žinomi grūdinių kultūrų derliai po 60—80 centimetrus ir net daugiau kaip po 100 centimetrus hektaro. Cukrinį runkelių derlingumas siekia 1500 centimetrus hektaro. Prieškiniai bulvių augintojai gauna daugiau kaip po 1200 centimetrus hektaro. Kartu su tuo reikia pažymėti, kad nėra žinoma nė vieno rekordinio derliaus ne taikant trąšą. Be to, svarbu ne tik gausiai tręsti, o ir teisingai panaudoti trąšas. Reikia mokėti gauti aukštaus derlių naudojant kiekvieną trąšą ruši. Mokslo žino, kaip su palyginti nedideliais trąšų kiekiais galima žymiai pakelti derlingumą. Apie tai turi žinoti kiekvienas brigadininkas, kiekvienas kolūkių pirmininkas. Todėl tam tikslui reikia gerai suprasti, kaip veikia jvairios trąšos, žinoti jų savybes, kaip, kada ir kokias kulturas tręsti.

Kam gi tręšiamą? Trąšos, visų pirmą, aprūpina augalus maistingomis medžiagomis arba maisto elementais: azotu, fosforu, kalium ir kt. Be to, tręšimas pagerina dirvos savybes. Trąšos skirstomos į organines ir mineralines. Mineralinės trąšos skirišasi nuo organinių trąšų tuo, kad jos turi labai daug maistingų medžiagų ir skirstomos į azotines, fosforines, kalio ir t. t.

Iš daugelio mineralinių trąšų augalai maisto elementus gali lengvai paimti. Bet netinkamai taikant trąšas, trąšų ir dirvos sąveikos išdavoję, jų savybės gali pablogėti, kas nepalankiai atsiliepia į augalus. Pavyzdžiu, gali buti velyvas (grūdiniam išplaukus arba šakniavaisių lapų tarpeiliams susiglaudus) tręšimas azotu, dėl ko užsidelėja javų prinokimas, didėja šiaudų dalis grūdų sąskaiton arba lapų dalis šaknų sąskaiton. Visai, kitaip azotas veikia augalų lapų ir stiebų augimo laikotarpiu, t. y. kai augalai dar jauni.

Be azoto būtinis augalų maitinimo elementas yra fosforas. Fosforo nepritekliui ypač jautrūs jauni augalai (nuo sėjos iki krūmojimosi laikotarpio). Jeigu šiuolaikotarpiu augalai negauna reikalingo fosforo kiekio, grūdų derlius mažėja. Velyvesnis augalų tręšimas fosforu neat-

Eitė rajono kolūkių pirmininkų ir laukininkystės brigadų brigadininkų kreipėsi, prašydami paaiškinti, kaip geriau panaudoti trąšas. Žemiau spausdiname agr. V. Pavlovo straipsnį šiuo klausimu.

Lygina to nuostolio jų vystymesi, kuri jie patyrė dėl nepakankamo tręšimo fosforo pradžioje. Todėl tręšimas nedidelais superfosfato kiekiais sėjos metu smarkiai pakelia žemės ūkio kultūrų derlingumą. Be to, nuo fosforo bulvėse didėja krakmolo kiekis, o cukriniuose runkeliuose—cukraus, taip pat gerėja grūdų kokybė.

Didelę reikšmę keliant derlingumą turi kalio. Trūkstant kalio, grūdai yra menki ir mažiau daigūs. Bulvėse susikaupia mažai krakmolo, o cukriniuose runkeliuose—cukraus. Augalų tręšimas kalui didina grūdinių kultūrų ir kitų augalų atsparumą išvertėjimui. Jeigu trūksta kalio, javai blogai krūmiasi, stiebai išauga su trumpais tarpkrūmiais. Jvairių augalų sunaudoja nevienodą kalio kiekį. Daug kalio reikalauja bulvės, pašariniai šakniavaisiai, cukriniai runkeliai, kopūstai, silosinės kultūros ir žolės. Minėti augalai labiausiai jautrūs padidintam maitinimui kalii.

Sias augalų maitinimo savybes, o taip pat ir tręšimo terminus turi žinoti visi žemės ūkio gamybos darbuotojai, kad geriausiai juos panaudotų.

Labiausiai paplitusi azoto trąša yra amonio salietra, turinti apie 34% nuošimčius azoto, ir amonio sulfatas, turintis 20—21% nuošimčius azoto (turi padidintą rūgštumą).

Azotinės trąšos tirpsta vandenye, dėl to jas reikia stropiai saugoti nuo drėgmės. Azotinėmis trąšomis tręšiamos labiausiai vertingos kultūros: cukriniai runkeliai (geriau amonio salietra), linai, bulvės, Saulėgrąžos silosui ir javai. Ankštiniai (grūdiniai ir žolės) salietra netrešiami.

TREŠIMO MINERALINĖS TRĄŠOMIS PAGRINDINIAI BŪDAI IR NORMOS

Zieminiai kviečiai ir rugiai anksti pavasarį reikalingi papildomo tręšimo ir akėjimo. Ypač didelę reikšmę zieminių javų derlingumo pakėlimui turi papildomas tręšimas pašalo paleidimo laikotarpiu. Tai yra todėl, kad pavasarį, orui sušilus, želmenys atgyja ir pradeda augti. Tuo tarpu dirvoje trūksta azoto ir kitų maistingų medžiagų. Papildomas tręšimas šiuo laikotarpiu užtikrina augalamas reikalingą jiems maistą sunkiausiu jų vystymosi laikotarpiu. Kolūkių patyrimas parodė, kad ankstyvas papildomas tręšimas pašalo paleidimo laikotarpiu duoda beveik dvigubai didesnį derlių, palyginus su papildomu tręšimu, atlirk

10—12 dienų vėliau, kai žiemenkai jau yra algiję ir pradėję augti.

Didelę reikšmę papildomam tręšimui turi tinkamas trąšų parinkimas. Pavasarį, kai žiemenkai pradeda augti, dirvoje paprastai trūksta azoto. Todėl papildomas tręšimas azotinėmis trąšomis užtikrina gerą augalų vystymą. Rudenį vešliai augusius žiemenkai pirmynai pavasarį papildomai tręšia daugiausia fosforo ir kalio trąšomis. Tręšiant fosforo ir kalio trąšomis, stiebai išauga atsparūs išvertėjimui ir kartu žymiai dalimi apsaugoja augalus nuo rūdžių. Žiemenkai papildomo tręšimo normos: azoto (amonio salietros) 80—100 kg vienam hektarui, arba amonio sulfato 150 kg vienam hektarui. Superfosfato—225—280 kg—vienam hektarui ir kalio—geriausiai pelelų pavidale—50 kg vienam hektarui. Trąšos išbarstomos pavasarį, prieš žiemenkai akėjimą. Kai tik dirvos paviršius pradžius ir nebėlips prie akėlių, būtinai žiemenkai suaketi zig-zag akėčiomis, panaudojant ilgus viržius, kad akėčios eitų lygiai ir nesužalotų augalų. Jeigu akėjama lengvomis medinėmis akėčiomis su geležiniais virbalais, akėčias reikia prispausti krūviu, kad būtų užtikrintas lygus akėčių judėjimas. Smėlingose dirvose, kur nesidaro pluta, žiemenkai neakejami. Bandymais ir praktika nustatyta, kad pavasarinis žiemenkai akėjimas didina grūdų derlių 2—3 ir daugiau centnerių iš hektaro.

VASARINIŲ KVIEČIŲ papildomas tręšimas. Želmenų arba krūmijimosi laikotarpiu (arba prieš plaukimą) papildomas tręšimui duodama 100 kg amonio salietros arba 180 kg amonio sulfato vienam hektarui, superfosfato—250 kg vienam hektarui. Vietoj azoto trąšų geriau duoti 5—6 cm paukščių mėšlo. Kalis duodamas pelēnų pavidalo—vienas cent vienam hektarui. Apytikriai tokiu pat mineralinių trąšų kiekiu patrėšama ir pavasarį iki priešsėjos iđirbimo. Miežiamas ir avižoms duodamos tos pačios trąšų normos, ir šios kultūros tręšiamos tuo pačiu laiku, kaip ir vasariniai kviečiai.

BULVĖS paima iš dirvos sunkiausiai paimamas fosforo atsargas, todėl ypač svarbiai reikšmę turi bulvių tręšimas azotu ir kalium, o fosforo naujodaini tik maži kiekiai. Didžiausias azoto trąšų kiekis bulvėms žalingas—mažina jų derlių: azoto perteklius, svarbiausia, padeda išsvystyti bulvienojams, tuo pačiu nustelbdamas

šakniagumbių vystymąsi. Azoto trąšas augalai geriausiai sunaudoja vystymosi pradžioje—stipriai auganti bulvienojams, todėl šiomis trąšomis naudingiausia tręsti dygtant bulvėms ir prieš pradedant vystytis šakniagumbiams. Kadangi bulvės reikalauja daugiau maistinių medžiagų, negu duoniniai javai, todėl ir tręšimo normos čia didesnės: 3—4 centimetrų superfosfato, 1—2 centimetrų kalio druskos, 2—2,5 centimetrų amonio sulfato. Reikia atsiminti, kad molžemio ir priemolio dirvos ypač turi daug kalio, todėl tokias dirvas tręsti, svarbiausia, azoto ir fosforo trąšomis. Visas šias trąšas reikia taip užtarti, kad jos patektų po drėgnų dirvos sluoksniu, arčiau prie šaknų.

LINAI daugiausia maisto medžiagų ima nuo pumpurų sukrovimo iki pilno žydėjimo. Todėl linams labai reikalingas sekantis papildomas patrėšimas: vidutinė norma (prieklausomai nuo dirvos kokybės) yra 2—3 centimetrų superfosfato, iki 2 centimetrų amonio sulfato ir iki 3 centimetrų kalio druskos į 1 hektarą. Jeigu linai sėjami į dobilieną, azoto trąšos nenaudojamos. Fosforo ir kalio trąšomis dirvą reikia patrėsti rudenį, arba, blogiausiu atveju, pavasarį, 10—15 dienų prieš linų sėjų (gerai suariant į dirvą). Azoto trąšos duodamos pavasarį prieš sėjų ir papildomai tręšiant. Pirmas papildomas patrėšimas daromas per 10—15 dienų linams sudygus ir tik azotinėmis trąšomis.

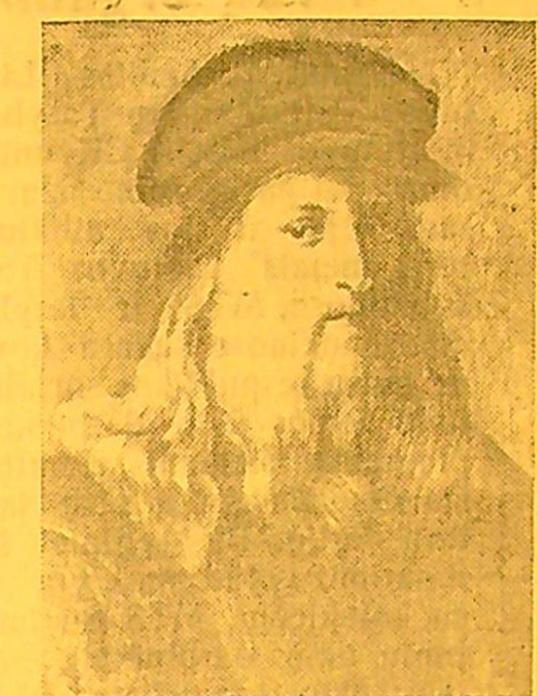
Antras papildomas patrėšimas daromas po antrojo linų ravėjimo. Be azoto, antram papildomam tręšimui naudojama taip pat kalis (pelēnai) ir rečiau fosforas. Kalis ir fosforas naudojami papildomam tręšimui tokiu atveju, jei šių trąšų nebuvo pakankamai duodama prieš sėjų. Linai mėšlu betarpiškai netrešiami. Gerai perpuvusios mėšlo trupinių prieškainės grandys duoda 15—18 tonų į hektarą. Paukščių mėšlu tręšama 10 dienų prieš linų sėjų, kaip galima lygiai išsklaidant jį lauke, iškultiuojant jį kultivatoriumi 8—10 cm gylje. Pelenais geriau tręsti rudenį, nors galima ir anksti pavasarį, —ne vėliau kaip dvi savaitės prieš linų sėjų.

Sékminges mineralinių trąšų panaudojimas galimas atsižvelgiant į gamtinės, agrotechnikines ir užtiesos sąlygas kolūkiuose. Didžiausias efektas yra tada, kai trąšos panaudojamos suderinant su teisinga agrotehnika.

Kovinis kolūkių uždavinys yra pilnai ir teisingai išnaudoti mineralines trąšas, kaip svarbūs dalykai keliant visų žemės ūkio kultūrų derlingumą.

Agr. V. Pavlovės
RVK Žemės ūkio skyriaus vedėjas

Leonardas da Vinči

Šalias miestuose ir kaimuose plačiai pažymimos didžiojo Italijos dailininko ir mokslininko Leonardo da Vinči gimimo dienos 500-osios metinės.

Maskvoje, TSRS V. I. Lenino vardo Valstybinėje bibliotekoje, atidaryta paroda. Joje surinkta medžiaga, atspindinti Leonardo da Vinči epochą, kuri F. Engelso išsireikiškumu „pagimdė Titanus minties, aistrų ir budo stiprumo atžvilgiu, daugiausiai išlikusumo ir mokslinumo atžvilgiu“.

Leningrade, parodoje, atidarytoje Ermitaže, tarp kitų paveikslų demonstruojamos dvi verlingiausios drobės, sukurto genialaus menininko: „Madona Lita“ ir „Madona Benua“. Sie tapybos kūriniai priklauso prie nedaugelio Leonardo da Vinči paveikslų, išlikusių ligi mūsu laiko.

Parodos, skirtos didžiajam Italijos dailininkui, atidarytos taip pat Minske, Kijeve, Krasnojarske ir kituose Tarybų Sąjungos miestuose.

(TASS—ELTA).

SPORTAS

Išvystyti žuklės sportą

Siekiant racionaliai išnaudoti žuvies resursus ir išvystyti žuklės sportą, prie Zarasų medžiotojų draugijos steigiamā žuklės sporto sekcija.

Žuklės sportui mūsų rajone yra išskirti 2 ežerai—„Griežtas“ ir „Apidimis“. Šiuose ežeruose individualius laivelius turi teisę laikyti tik žuklės sporto sekcijos nariai. Žuklės sporto nariai gali buti visi piliečiai nuo 16 metų amžiaus.

Sportinio žuvavimo įrankiai yra meškerės, spiningės, žieminių bližgės, palaidinės, ritės, samčiai, bradiniai, kurių akutes ne mažesnės kaip 22 mm, bučiai bei venteriai (be sparnų).

Žuvies negalima gaudyti tinklais bei venteriais su sparnais, žeberkliais, taip pat negalima žuvies šaudyti.

Zarasų medžiotojų draugija kviečia visus žuklės sporto mėgėjus aktyviai burtis į žuklės sporto sekciją.
L. Vaitkevičius
Zarasų valstybinės medžiolkės inspektorius,

Užtikrinti teisingą pāvasario lauko darbų organizavimą kolūkiuose

Nesenai paskelbtas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) CK nutarimas dėl pasiruošimo pāvasario sėjai ir jos atlikimo 1952 metais Lietuvos TSR kolūkiuose, MTS ir tarybinio ūkuose sudaro kovinė mūsų respublikos socialistinio žemės ūkio darbuotojų programą siekiant užtikrinti šiai metais gausų visų kultūrų derlių. Besalyginis šio nutarimo įvykdymas yra visų kolūkiečių, MTS bei tarybinų ūkio darbininkų, žemės ūkio specialistų uždavinys.

Geras, kruopštus pasirengimas pāvasario sėjai yra svarbiausias jos sėkmings įvykdymo laidas.

Stambiame kolektiviniame ūkyje, kuriamo dirba šimtai kolūkiečių ir dešimtys traktorių, darbų sėkmingsumą numeliamas, planingas darbo organizavimas.

Prieš sėjų kolūkyje turi būti peržiūrėtos, o ten, kur jų nėra, iš naujo organizuotos stiprios laukininkystės brigados ir jų sudėtyje—grandys technikiškėms ir kaupiamosioms kultūroms auginti.

Brigadoms turi būti numatyti metinės užduotys, joms pritvirtintami žemės sklypai, ūkiniai trobesiai, inventorius ir arkliai. Priskiriant brigadoms žemės sklypus ir pasiskirstant juose kultūras, būtina atsižvelgti į tai, kad kiekvienam sklype traktoriai ir sudėtingos žemės ūkio mašinos kuo našauslai galėtų dirbti. Brigadų sklypuose būtina numatyti tokį kultūrų išdėstymą, kad susidarytų stambūs paselių plotai, kurie leistų našlai išnaudoti mašinę žemės ūkio techniką, o taip pat susidarytų geros sąlygos pastoviai sėjomainai sparčiai įvesti, neprasilenkiant su geriausiais priešsēlių reikalavimais.

Kolūkio gamybiniame plane, papildant metines užduotis, reikia sudaryti darbo planus svarbiems žemės ūkio darbų laikotarpiams. Imant pagrindu metinių kolūkio gamybinį planą ir užduotį brigadai, būtina sudaryti kiekvienai brigadai darbų planą pāvasario sėjos laikotarpiui.

Sudarant pāvasario sėjos darbų planą, reikia patikrinti natūroje brigadai priskirtųjų sklypų dydžius, paselių pasiskirstymo tikslinumą, priskirtų arklių ir inventoriaus tinkamumą darbui. Pāvasario sėjos darbų plane turi būti numatyti visi darbai, kurie turės būti atliekami šiuo laikotarpiu, pavyzdžiu, žemės paruošimas, sėjos atlikimas, žieminių papildomas trėšimas ir akėjimas, pūdymų arimas,

mėšlo ir durpių išvežimas, ankstyvųjų kultūrų pasėlių priežiūra ir t.t. Darbo plane numatoma, kiek kokiam darbui bus reikalinga darbo jėgas, kiek dienų reikės dirbti ir kada atskirus darbus numatoma baigtis, kokių gamybos priemonių darbui atlikti bus reikalinga.

Numatytiems pāvasario darbams atlikti reikia gerai apskaičiuoti visas darbo jėgas ir priemones, numatyti, kokius darbus dirbs traktoriai ir kokie darbai bus atliekami arkliais. Iš anksto reikia numatyti artojus, sėjėjus ir kit. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą traktorių darbą, reikia organizuoti skysto kuro ir vandens tiekimą, o taip pat traktorininkų maitinimą. Traktorinių darbų grafikas turi būti suderintas su laukininkystės brigados darbais.

Laukų darbams prasidėjus, didžiausias darbų susitelkimas paprastai būna pirmasias 10–12 sėjos dienų.

Šiuo laikotarpiu reikia dirbti paruošti sėjai, išvežti ir pasklaidyti organines ir mineralines trąšas, pasėti anksstyvajį vasarojų, koksgyza, cukrinius runkelius, linus, akėti žemkenčių pasėlius ir kt. Labai svarbu sudaryti visai tikslų darbų planą, numant blogo oro trukdymus ir kitus galimus sutrikimus. Šiam ankstyvosios sėjos laikotarpiui turi būti rimtai pasiruošta ir viskas iš anksto suplanuota. Lauko darbų tvarka ir organizacija privalo sužinoti ne tik brigadininkai, bet su šiaisiai darbais turi būti supažindinti ir visi kolūkiečiai. Jieems turi būti žinoma, kuriamas sklype ir kuriuos darbus reikės dirbti, kokia agrotechnika bus panaudota, kokia išdirbimo norma ir koks darbo įvertinimas darbadieniais nustatytas.

Organizuojant darbą reikia griežtai laikytis vienetinio išdirbio principo.

Kovoje dėl pāvasario sėjos sėkmingo atlikimo didžiulę reikšmę turi socialistinio lenktyniavimo išvystymas tarp kolūkiečių, brigadų ir kolūkių už sėjos atlikimą ankstyvais bei trumpais terminais, laikantis pažangiosios agrotechnikos reikalavimų.

I socialistinį lenktyniavimą turi būti įtrauktos plačiosios kolūkiečių ir mechanizatorių masės ir turi būti padėtos visos pastangos siekiant užtikrinti lenktyniavimo veiksmingumą.

A. Skirkas

Lietuvos TSR Žemės ūkio ministerijos vyr. agronomas

I S V I S U R

—2500 sezoninių vaikų lopšelių atidaromi Azerbaidžano kolūkių laukų stovyklose.

—Popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės ministerijos įmonėse organizuota rėminiu

avilių gamyba. Šiais metais kolūkių bitininkai gaus 3.000 tokių avilių.

—Gruzijos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkuose augina apie 400 valgomų, šampano, konjako vynuogių rūšių.

Tarptautinė apžvalga

KINIJOS VALSTIEČIŲ DARBO ŽYGIAI

Sparčiai atkuriamas ir žengia nenukrypstamo pakilimo kelias Kinijos žemės ūkis, kurį demokratinė agrarinė reforma išvadavo iš feodalinių pančių. Ši reforma yra jau pilnintai įvykdinta teritorijoje, kurioje gyvena daugiau kaip 300 milijonų žmonių. Šiais metais žemės gaus—visi šalies valstiečiai.

AMERIKINIO DIKTATO PASEKYMĖS

Prieš trejus metus Vašingtone JAV ir 11—os jų partnerių atstovai pasiraše agresyviai Šiaurės Atlanto sutartį—užjūrio pretendentų į „pasaulinį viešpatavimą“ karo ir agresijos programą.

Amerikos valdantieji sluoksniai nutekę švęsti tą liudiną datą. Tačiau jų pastangos nepasisekė. Paradinis triukšmas, kuris turėjo tikslą sudaryti kokių nors Atlanto bloko „laimėjimą“ iliuziją, gedingai sužlugos... Trumeno, Ačesono, finansų ministro Snaiderio kalbos per jubilijines iškilmes Vašingtone, buržuazinės spaudos ir radio propagandinės išdaigos negaliėjo nuslėpti vidinės krizės, kurią pergyveno agresyvusis blokas ir Vakarų Europos šalių ekonomikos krizės sustiprėjimo.

Šiaurės Atlanto bloko ir „Maršalo plano“ pagalba amerikinių imperialistų atėmė Vakarų Europos šalims jų savarankiškumą, atėmė neprilausomybę jų vidaus ir užsienio politikai ir pavertėjas Jungtinė Amerikos Valstybių kariniai žaliaviniai priešdėliais.

Žalingumą politikos „maršaluotų“ vyriausybų, pajungtų amerikinių diktatu, įtikinamai iliustruoja pavyzdžiai iš Anglijos tikrovės. Tik 1951 metais Anglioje, aškai sumažintais oficialiais statistikos duomenimis, kairos maisto prekėms pakilo 15 procentų. Ginklavimosi varžybos šalyje, kaip rašo laikraštis „Deili Ekspres“, atvedė į tai, kad artimiausiu laiku kainos duonai, miltams,

mėsai, bekonui ir kitiems produktams vidutiniškai pakils 12—33 procentais.

Skurdo ir bado biudžetu pavadinio prancūzai savo šalies biudžetą. Prancūzijos valdantieji sluoksniai, Vašingtono spaudžiami, sutiko 1952 metais pakelti karines išlaidas ligi 1.400 miliardų frankų. Tai reiškia, kad mokesčių našta dar sunkiau slėgs Prancūzijos darbo žmones.

Kiekvieną ryčią Vakarų Europos gyventojai su baime paima į rankas laikraščius, ieškodami naujo pranešimo apie kainų pakėlimą. Ši baimė turi rimtą pagrindą. Italijoje, Belgijoje, Norvegijoje ir kitose maršaluotose šalyse kainos jau pakilo desimtis kartų palyginti su prieškariniu lygiu. Labai didelius ekonominius sunkumus patiria dabar Danija, kur mokesčių našta, palyginti su prieškariniu laikotarpiu, padidėjo 5 kartus, o užsieninė šalies skola siekia 1 miliardą kronų. Tuo tik galima paaiškinti, kaip rašo laikraštis „Land og folk“, tai, kad „danai vis labiau keikia Šiaurės Atlanto paktą“.

Agresijos ir ginklavimosi varžybų politika, kurią varo Šiaurės Atlanto sajungos šalys, sukelia vis didesnį plėtijų masių pasipriešinimą amerikinių imperialistų avantiūristiniams kursui. Tai supranta ir mato patys amerikinės politikos šulai.

Taip, JAV atstovų rūmu narys Fredas Basbi, padarės pranešimą apie savo 3 mėnesių kelionę į vakarų šalis, atvirai pasakė: „Mes (amerikiečiai) tampame labiausiai nepakenčiamą naciją pasauliye...“ ir pridėjo, jog Vakarų Europos šalyse su panieka žiūrima į Amerikos užsienio politiką.

Tokios yra Uolstrito monopolininkų ir jų liokajų Vakarų Europoje agresyviosios politikos pasekmės.

R. Strelnikovas

REDAKTORIUS
L. RUDAŠEVSKIS

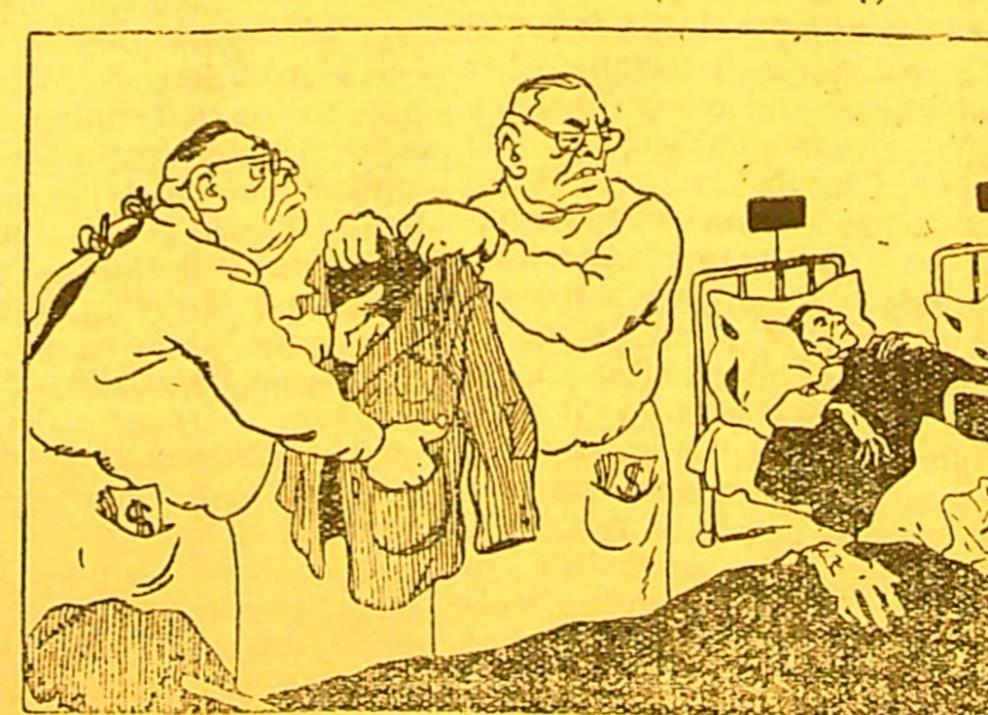
Skelbimas

Remiantis Lietuvos TSR Ministrų Tarybos potvarkiu ir Vyriausiosios kelių valdybos viršininko 1952. III. 18. įsakymu №18, nuo 7 balandžio iki 7 gegužės uždrausti traktorių ir daugiau kaip 1,5 tonos talpos automašinų eismą sekaničiais keliais:

Zarasai—Turmantas,
Zarasai—Antazavė—
Dusetos,
Dusetos—Daugailiai,
Dusetos—Degučiai—
Dūkštas—Rimšė,
Dūkštas—Kazitiškės.

Nustatyti, kad eismo draudimas neliečia keleivinių autobusų ir ryšių valdybos mašinų, pristatantinių gyventojams paštą.

S. Malyševas
Zarasų KER viršininkas

„Šią ligonį reikia išrašyti. Jis jau nieko neturi... nė vieno dolerio!“ (TASS—ELTA).